

ЯРОСЛАВ ХАШЕК

ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ ИЗ

СВЕТА НА ЖИВОТНИТЕ

Превод от чешки: Светомир Иванчев, Стефан Бошнаков, Василена Мирчева, 1998

chitanka.info

Лама. Тя спада между най-чистите животни и трупа изпразненията си на купчинка, която грижливо покрива с пръст. Тя постъпва така, докато малката купчинка се превърне в голям куп, от който впоследствие туземците се снабдяват с гориво, така оскъдно по тия места.

Бяла мечка. Бялата мечка е най-издръжливият бегач в света. Освен това умее и да плува, въпреки че не може да се сравнява в това отношение с тюлена. Ето защо, за да не хаби напразно пот, когато тюлените са на сушата, тя отрязва пътя им за отстъпление към морето и така те се превръщат в лесна плячка. Бялата мечка не е така опасна, както твърдят за нея, тъй като страни от хората и бяга от тях. Само когато я ранят, тя се защитава отчаяно.

Леопард. Много лесно може да бъде ослепен. Трудно бяга и живее в усамотение. Не се плаши от огъня както други хищници от род Котки. Нежен съпруг и баща е и от хищните котки е най-интелигентен.

Лъв. Когато тръгне на лов, лъвът започва да реве, но не, както може да се помисли, от великодушие, ами за да уплаши животните, които е намислил да вземе за плячка. Не умее да се катери и изобщо не може да се прехвърля през високи огради. Зрението му е слабо. Когато го ранят, хапе раните си. Може да бъде прогонен с огън. Периодично мени начина си на живот: ту живее сам, ту пък се движи в групи. Рядко успяват да го хванат в яма. Ако с един скок не успее да повали жертвата си, в случай че не е ранен, се оттегля. Предпочита сланината пред месото. И накрая, нещо за нашите прелестни читателки. Лъвът повече се поддава на укротяване от красиви укротителки, отколкото от укротители мъже. Твърде галантен е.

Мандрил (червенобузест дуран). Един от най-интелигентните павиани е мандрилът, забележителен с обичта си към униформите и същевременно с необикновения си страх от мъже с дълги мустаци. Към жените изпитва силна любов и много от мандрилите в зоологическите градини са известни с това, че са се влюбвали в дъщерите на пазачите си.

Мечка. Мечката е самотно животно и не понася компаниите. Зрението ѝ отслабва в мъгла и това я вбесява; когато човек я удари в муцуната, тя изпада в несвяст, лесно може да ослепее; повече се поддава на укротяване от жени, отколкото от мъже. Не обръща внимание на разни трупове и мърши и е лош баща.

Пеперудите имат необикновено развито обоняние. От голяма далечина долавят уханието на любимите си цветя, при които долитат, без да държат сметка за разстоянието.

Мишка. Когато кракът ѝ попадне в примка, мишката се освобождава от плен, като прегризва въженцето и избягва. Полската мишка много трудно може да бъде отровена. Змийската отрова не действа на полските мишки.

Прилепи. Нападат фенерите, от които струи неприятна за очите им светлина. Търпимост проявяват само по отношение на виолетовата светлина. Зелената светлина им прави поразително впечатление. Те изпадат в уплаха и се разтреперват. Червената светлина ги довежда до ярост. Обикновената светлина на лампа или светлината на огъня увеличава яростта им и много често в такова състояние прилепите политат в огъня.

Жълдници. Който е минавал зимно време през смръзнала се гора, често е бил изненадан от груби свадливи звуци, издавани от птици, които изглеждат възбудени и се държат на почетно разстояние от пътника. Лятно време обаче те дори не могат да бъдат забелязани в листата на дърветата. Птиците се наричат жълдници. Жълдникът е лисицата между птиците, кокетният рицар на клоната, красив и умен и както се полага, духовно събуден, брутален и нагъл по отношение на слабите и жалък страхливец по отношение на силните. От много отдавна жълдникът се слави като жесток обирник на чужди гнезда. Брем го нарича „ангела на опустошението“. Въпреки че последвалите по-късно наблюдения не са потвърдили по неоспорим начин вредността му, все пак е уместно да се ограничи пребиваването на тази красива птица в горите и изобщо да не се търпи присъствието ѝ в градините, ако искаме да се наслаждаваме на птичите песни.

Жълдникът се отличава със странната си привичка есенно време да събира жълди, шикалки и други горски плодове, с които се запасява, като ги заравя под горския мъх и в специални дупки в земята. С присъщото си лекомислие жълдниците забравят за скривалищата си и по такъв начин се превръщат в неволни радатели за подновяването на горите, защото от струпаните семена напролет израстват млади горски дръвчета. Особено впечатление прави неприятният крясък на жълдниците, който при доближаване до тях се превръща в истинско ругателство, псуване и кълнене. Въпреки това жълдниците са в състояние да издават и приятни звуци, тъй като притежават немалък талант да имитират пеенето на другите птици. Често могат да се чуят жълдници, които викат като горски ястреб, а малко след това запяват като червенушки с нежни меланхолични тонове. Младите жълдници, отгледани в клетка, ни веселят като истински уличници, тъй като се научават да свирят с уста разни сигнали, а и да подвикват с думи.

Вредно ли е да се пие вино? Повсеместно пиенето на вино се препоръчва по време на обяд, то има специалното предназначение да предпазва жените от заболяването, известно под медицинското название ентерит — възпаление на червото, което се среща често при жените поради пиене на вода. В човешката природа открай време е вкоренено влечение към напитките, произлезли от ферментация, като виното, мътеницата, кваса, медовината, пивото и подобни. Това явление според най-новите изследвания на френския професор Тиси има известно оправдание. Според него пиенето на напитки, получени от ферментация, унищожават тифозния бацил на Еберт, например с вино бацилът на Еберт се ликвидира за два часа. Противно на това доктор Болерио твърди, че и умерената употреба на вино е опасна за лицата, които страдат от ставен ревматизъм, и за хора, които са възпрепятствани поради професията си да се движат достатъчно. Неумерената употреба на вино, разбира се, е опасна за всеки, както и неумерената употреба на всички напитки, съдържащи алкохол.

Китайски пеещи мишки. Без съмнение никой няма да се залови да превъзнася китайците като особено музикален народ. Музиката, която произвеждат те, е от такъв характер, че са необходими здрави нерви, за да може европейското ухо да понесе китайската музикална

продукция. Китайците обаче обичат и по-деликатна музика, тъй като отглеждат в домовете си особен вид дребни мишки, които писукат доста мелодично. Тази музика — „пао линхе“ или „букет от мелодии“, както казват китайците — е твърде приятна за китайското ухо и колкото повече такива мишки писукат в домакинството на един китаец, той толкова повече се гордее със своите певци, а след като те остаряят и престанат да „пеят“, китаецът погребва „букета от мелодии“ с подобаващата се почит в стомаха си, тъй като месото на тия певци било твърде вкусно.

Човекоподобната маймуна Диана. Тук е уместно да се кажат няколко думи за целувките. Би трябвало да се разпрострем твърде нашироко, ако поискаме да изброим различните възгледи за целуването и да споменем и да констатираме различните други прояви, които заместват у някои народи целуването. Мястото, с което разполагаме, не е достатъчно, за да изброим и да опишем случаи, като триенето на нос о нос, взаимното изплезване на езиците у тибетците и подобни. Така ще стигнем до въпроса, по какъв начин изявяват любовта си животните. Кучето например и котковидните хищници лижат ръцете на господарите си, значи можете да си представите за какъв прогрес говори фактът, че човекоподобната маймуна, шимпанзето Диана, собственост на госпожа Харлин, съпруга на известния английски търговец на животни, целува господарката си в устата, проявявайки пълно разбиране за красотата на целувката. И това не е само механично, престорено целуване, в тези случаи проговаря душата на човекоподобната маймуна, която в пълна мяра се отдава на притегателната сила на устните.

Най-големият хищник в света безспорно е бил тиранозавърът, чийто скелет, намерен от професор Браун южно от Глазгоу, в Монтана, се съхранява днес в залите на Природонаучния музей в Ню Йорк. Това грамадно създание е най-големият хищник, живял някога на Земята. Бил е дълъг 40 стъпки, зъбите му са достигали до 4 стъпки на дължина и са били много остри. Една част от скелета му е била намерена в пясъчникова скала, втората част била открита в по-долния аспиден пласт. Няма жив хищник, който би могъл да се сравни с това праисторическо месоядно животно. Лъвът и тигърът

ловуват по правило само тревопасни от средна големина и не обръщат никакво внимание на дебелокожите, като носорога и слона. Ситуацията през периода креда, през който е живял тиранозавърът, е била различна. Тиранозавърът, въоръжен със страшните си зъби, е могъл да напада с успех и най-големите тревопасни. Големината му надвишава ръста на всички праисторически животни. И най-големите тревопасни през този период без съпротива са ставали жертва на тоя страхотен хищник.

Какво може да се получи от човека. Човекът, както е казано в Библията, не е нищо повече от прах. Но от какво се състои този прах? Един известен английски химик, който подложил на анализ човешки прах, установил, че човек със среден ръст съдържа в себе си същите вещества, от които се състои яйцето, и то в такива количества, че от него биха могли да се получат хиляда яйца. Във всеки от нас има толкова кислород, водород и въглеродород, че с тях би могъл да се напълни един голям балон, който да вдигне човека във въздуха. С произведения от човека светилен газ би могло да се осветява в течение на цяла една нощ улица с дължина 500 метра. Ако въглеродът, който се съдържа в човека, се превърне в графит, от един човек биха могли да се произведат 780 дузини молива. От желязото в нашата кръв биха могли да се изковат 7 подкови. Тялото ни съдържа освен това 600 грама фосфор, от който биха могли да се произведат 820 000 кибритени клечки или пък да бъдат отровени 500 души. Освен това нашето тяло съдържа 6 килограма мазнина, от която биха могли да се излеят 60 качествени свещи. Тялото ни съдържа и 20 чаени лъжички сол.

Утринни упражнения с тигър. Физкултурата е много здравословно нещо и всеки от нас може да си избере най-подходящия начин да прави физкултура и най-подходящата система за упражнението ѝ. Ето защо в атлетическите кръгове напоследък силно привлече вниманието физкултурната система на главния редактор на настоящото списание Ладислав Хайек, който всяка сутрин се хваща на класическа борба с един голям бенгалски тигър. Отначало, разбира се, след подобна борба той чувстваше известна отпадналост, но днес, след като вече продължително време всяка сутрин се е подлагал на това

физкултурно лечение с тигъра, то вече никак не го уморява. Тази физкултурна система оказва влияние и за избистряне на мисълта и както уверява господин Ладислав Хайек, той винаги има твърде приятното усещане, когато смъква тигъра от плещите си. Не ни остава нищо друго, освен да препоръчаме горещо тази физкултурна система на всички, които проявяват интерес към мъжествения спорт.

Заразеният шаран. Страстният рибар господин Бенке уловил тези дни в пролетните води на Вълтава особена риба, за която твърди, че е шаран, прихванал странна зараза. Шаранът по негова преценка бил на около 54 години, обрасъл с мъх, сплескан, под влияние на заразата крайниците на тялото му били окапали. Въпреки това бил много пъргав и чевръст във водата, така че господин Бенке едва успял да го хване на въдицата си и с големи усилия да го измъкне на брега. Господин Бенке е известен рибар, запознат с различни видове енциклопедии, така че е напълно изключено да има грешка в изводите му за забележителната риба; затова ние бяхме принудени да се присъединим към мнението му, че шаранът е заразен. Остава само да се обясни от какво е заразен шаранът.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.